

A tényleges párolgás és talajvíztartalom klimatológiai modellezése Magyarországon

Breuer Hajnalka

Témavezető: Dr. Ács Ferenc

Összefoglaló

Egy terület éghajlata főként a hőmérséklet és a csapadék évi átlagával, évszakos változásaival és a területet borító növényzet típusa alapján jellemezhető (Köppen, 1936). Az előbbi megközelítés azonban sok esetben nem alkalmazható lokális léptékben (Péczely, 1979), mert pl. Magyarország éghajlata eszerint többé-kevésbé homogén lenne.

Az éghajlat pontosabb leírásánál a növényi párolgás becslése nem mellőzhető. A növényi párolgást is figyelembe vevő legelterjedtebb klíma-klasszifikáció Thornthwaite (1948) nevéhez fűződik. E módszer a vízháztartást egyszerű csöbörmodellel, míg a potenciális párolgást a hőmérséklet és a nappalok hosszának ismerete alapján becsüli. A vízháztartás pontos becsléséhez azonban elengedhetetlen a tényleges növényi párolgás becslése is.

A tényleges párolgás számításához nélkülözhetetlen a talajvíztartalom ismerete. A csöbörmodellekben a talajvíztartalom változását általában a lehullott csapadék és a párolgás különbségeként számítják. E számításokban azonban a parametrizációkat és a numerikus sémákat illetően nagyfokú bizonytalanság van. Ezért e munkám első részében

- összehasonlítottam a potenciális és a tényleges párolgás különböző parametrizációit és a talajvíztartalom számítása során használt numerikus sémákat, valamint
- beiktattam a csöbörmodellnek a talaj fizikai féleségétől való függését.

Ezen előzetes vizsgálatok után elemeztem

- a tényleges párolgás és a talajvíztartalom területi eloszlását Magyarországon,
- valamint a hőmérséklettel és a csapadékkal való statisztikai kapcsolatukat.